

Znaczenie wyrazu: zakres, synonimy, homonimy

treść i zakres znaczeniowy, synonimy, antonimy, wieloznaczność, homonimy

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 9 pkt

Czas: 15 min

5 zadań · 9 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–3)

OTWARTE

Zakreśl wyraz o szerszym zakresie znaczeniowym.

1. mebel / krzesło
2. róża / kwiat
3. wróbel / ptak

Odpowiedź: 1. mebel; 2. kwiat; 3. ptak**Rozwiązanie:** Wyraz nadrzędny (zwierzę) ma szerszy zakres niż podrzędny (pies) — nazywa więcej desygnatów.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Co to jest zakres znaczeniowy wyrazu?

- A. liczba liter w wyrazie
- B.** zbiór wszystkich przedmiotów lub istot, które można nazwać tym wyrazem
- C. pochodzenie wyrazu
- D. zbiór cech wspólnych wszystkim desygnatom

Odpowiedź: **B****Rozwiązanie:** Odpowiedź: zbiór wszystkich przedmiotów lub istot, które można nazwać tym wyrazem.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są błędne.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zadanie 3. (0–2)

OTWARTE

Podaj synonim i antonim wyrazu.

1. łatwy — synonim: _____, antonim: _____
2. stary — synonim: _____, antonim: _____

Odpowiedź: 1. np. prosty; trudny; 2. np. wiekowy; młody**Rozwiązanie:** Synonim — wyraz bliskoznaczny, antonim — przeciwstawny. Uznaj każdą poprawną parę.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — „łatwy”
2. **1 pkt** — „stary”

Podaj dwa znaczenia wyrazu wieloznacznego.

1. głowa —

2. korona —

Odpowiedź: 1. np. część ciała; przywódca, np. głowa rodziny; 2. np. nakrycie głowy króla; górna część drzewa

Rozwiązanie: Uznaj każde dwa trafne znaczenia.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1

2. **1 pkt** — podpunkt 2

Która para to homonimy (to samo brzmienie, niezwiązane znaczenia)?

A. dom — domek

B. szybko — prędko

C. piękny — śliczny

D. pokój (pomieszczenie) — pokój (brak wojny)

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: Homonimy: pokój (pomieszczenie) — pokój (brak wojny).

Błędne odpowiedzi: pozostałe pary to antonimy, synonimy albo wyrazy o różnym zakresie znaczeniowym.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (9 pkt)

9 pkt: bardzo dobry · 8–7 pkt: dobry · 6–5 pkt: dostateczny · 4 pkt: dopuszczający · 3–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.